

Český premiér Andrej Babiš (ANO) čelí na Slovensku problémům kvůli bratislavské chemičce Istrochem, která byla privatizována koncernem Agrofert. Slováci chtějí po Agrofertu 14 miliard za porušení podmínek privatizace. Babiš využil právních triků, tvrdí

- CZ24 News | 31. prosince 2020

SLOVENSKO/ČESKO: Český premiér Andrej Babiš (ANO) čelí na Slovensku problémům kvůli bratislavské chemičce Istrochem. Koncern Agrofert, který Babiš ovládá skrze svěrenské fondy, a který chemičku privatizoval, dlouhodobě odmítá zlikvidovat staré ekologické škody – silné zamoření půdy a vody chemikáliemi pocházejícími z Istrochemu. Odstranění ekologické zátěže přitom bylo jednou z podmínek privatizace, kvůli níž dostal Agrofert výraznou slevu oproti účetní hodnotě firmy. Slovenské ministerstvo pro životní prostředí chce nyní Agrofert donutit zaplatit více než půl miliardy eur (přes 14 miliard korun) za sanaci. Uvedl to šéf resortu Ján Budaj (OĽaNO).

Ministr Budaj připomíná, že chemičku Babiš před osmnácti lety výhodně koupil za 600 milionů tehdejších slovenských korun. Istrochem měl přitom účetní hodnotu 7,2 miliardy slovenských korun. Mnohonásobně nižší cena však byla podmíněna právě tím, že se Babiš zavázal k tomu, že pozemek zbaví znečištění.

Rozsáhlé znečištění půdy a podzemní vody pod Bratislavou způsobené Istrochemem odhalila deset let stará studie. „Výsledky potvrdily masivní kontaminaci vody a půdy. Je to chemický koktejl mnoha látek, mezi nimi je například atrazin, arzen, PCB látky, olovo či benzen,“ uvedla letos v červnu expertka strany Spolu na životní prostředí Tamara Stohlová. Limity pro některé látky byly podle ní

překročené až tisícinásobně. Škodliviny představují na břehu Dunaje nebezpečí i pro blízké zdroje podzemní vody.

„Máme zákon, podle kterého každý vlastník pozemku, na němž je environmentální zátěž, za ni zodpovídá. Vlastníkem zátěže je Agrofert, za kterým stojí český premiér Andrej Babiš,“ uvedl Budaj. „Privatizátoři se zde dostali lacino k majetku. V tomto případě to bylo čtrnáctkrát levněji než byla jeho bilanční hodnota. Tehdy slibovali, že odstraní ekologické zátěže. Dnes to ale díky různým právním trikům vypadá, že bychom to znovu měli zaplatit my. Nejdřív získali majetek a potom ten nepořádek, obrovské náklady na envirozátěže má zaplatit slovenský občan. Udělám všecko proto, aby to ani v případě Istrochemu takto neskončilo,“ vyjádřil se ministr.

Jde o záležitost státu, tvrdí Agrofert

Ten se také pustil do přímé kritiky Babiše. „Lidé říkají, zaplaťte to hned. Vždyť kdy to zaplatí Babiš? To se lehce řekne, ale je tu i zbytek Slovenska a já mám v rozpočtu na tento rok 180 milionů. To budeme tři nebo čtyři roky řešit jen Babiše, aby ušetřil? A nepostaví tam potom krásnou čtvrť, ve které bude našim dětem prodávat byty za pět tisíc eur za metr čtvereční? Věřím, že celá koalice se za nás postaví, když odmítneme platit privatizaci podruhé,“ uvedl Budaj.

Agrofert ovšem zodpovědnost za toxické znečištění odmítá. „Neexistuje žádný právní rámec pro účast koncernu Agrofert na likvidaci této skládky. Jde o záležitost státu,“ uvedl už v březnu mluvčí holdingu Karel Hanzelka. Český premiér se snaží závazek obejít a koncern se hájí tím, že do rozvoje a ekologie chemičky investuje.

„Agrofert nepřevzal závazek zbavit areál starých ekologických zátěží. Nezpůsobili jsme je ani žádné nové nezpůsobujeme a odmítáme, že bychom měli nést odpovědnost za něco, co jsme nezavinili. Jedinou podmínkou bylo, že investujeme do rozvoje, především do ekologie, částku jedné miliardy slovenských korun. Závazek jsme splnili, což písemně potvrdil i tehdejší Fond národního majetku Slovenské republiky,“ tvrdí Hanzelka.

Skupina Agrofert je největší v českém zemědělství a potravinářství, dvojkou v chemickém průmyslu a významným subjektem v lesnictví a médiích. Společnosti Agrofertu působí také na Slovensku, v Maďarsku a Německu. Loni skupina zaměstnávala stejně jako o rok dříve více než 33 000 lidí, podobně jako předloni, z toho 22 000 v Česku. Andrej Babiš vlastnil holding do února 2017, pak jej vložil do svěřenských fondů, v nichž jako protektoři figurují jeho manželka Monika, ředitel Agrofertu Zbyněk Průša, hlavní advokát holdingu Alexej Bílek a Babišův právník Václav Knotek. Podle dostupných informací Babiš v Agrofertu nadále uplatňuje svůj vliv a je jediným příjemcem zisků holdingu. Také na Slovensku je Babiš veden jako hlavní beneficiant fondů. Nařčení ze střetu zájmů ale premiér odmítá, vnímá ho jako politickou záležitost. Loňská zpráva auditorů Evropské komise týkající se dotací z evropských strukturálních fondů však uvedla, že Babiš ve střetu zájmů je.

Zdroj: <https://echo24.cz/>